

Veiligheidsplan

NB: Dit plan is een groeidocument en wordt jaarlijks herzien

Datum laatste wijziging: Juni 2024

DE REGENBOOG • DE STAART
christelijk IKC

IKC De Regenboog De Staart

Volkerakweg 60
3313 BN Dordrecht
T: 078-8905725

Inhoudsopgave

1 Inleiding		3
2 Bestuur, visie, missie, algemene doelen en identiteit	4	
3 Sociale veiligheid	6	
3.1 Primaire preventie	6	
3.2 Secundaire preventie	10	
3.3 Tertiaire preventie	10	
4. Fysieke veiligheid		11
4.1 Schoolgebouw en omgeving	11	
4.2 Toezicht	11	
4.3 Ontruimingsplan en oefening	11	
4.4 Speeltoestellen	11	
4.5 Registreren ongelukken/riskante situaties	11	
4.6 Inspecties	11	
4.7 Schoolreis/schoolkamp	11	
4.8 BHV	11	
4.9 Verzekeringen	11	
4.10 TMO en BSO	12	
4.11 Leerlingen met een fysieke handicap	12	
4.12 Vandalisme	12	
4.13 Vervoer	12	
4.14 Veilig omgaan met feestversiering	12	
4.15 Rookverbod	12	
4.16 Onderhoudscontract voor blusmiddelen	13	
4.17 Legionella	13	
5. Coördinatie veiligheid		14
5.1 Schoolleiding	14	
5.2 Intern begeleider	14	
5.3 Intern contactpersoon	14	
5.4 OK-coach	14	
5.5 Sociaal Wijkteam Dordrecht	14	
6. Bijlagen	1	

1 Inleiding

Ons veiligheidsbeleid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van bevoegd gezag, schoolleiding, personeel en medezeggenschapsraad. Andere betrokkenen bij een veilige school zijn de ouders, de leerlingen, de stagiaires, de hulpouders en externe partners. In het schoolveiligheidsplan beschrijft onze school het beleid op het terrein van sociale en fysieke veiligheid.

Onder beleid betreffende sociale veiligheid wordt verstaan: beleid tegen agressie, geweld, seksuele intimidatie, pesten en discriminatie. Fysieke veiligheid heeft o.a. betrekking op het schoolgebouw, de speelplaats en de schoolomgeving.

De belangrijkste doelstellingen voor een onderwijsinstelling zijn:

- Kinderen een veilige school(omgeving) bieden.
- Het uitvoeren van de Arbowet (1-7-2017) en de CAO-PO afspraken 2021 rondom veiligheid.
- Het uitvoeren van de wetgeving met betrekking tot de wet Veiligheid op school (2015).

Dit beleidsplan wordt planmatig uitgezet en jaarlijks op schoolniveau besproken en indien nodig bijgesteld. Er zijn maandelijks evaluatiemomenten met het PBS-team (inclusief preventiemedewerker, anti-pest coördinator, externe gedragscoach, interne gedragspecialist en directie) waarbij de BHV-coördinator en vertrouwenspersoon aansluiten indien nodig.

Van scholen wordt verwacht dat zij een actief beleid voeren op het gebied van de sociale veiligheid voor kinderen en personeel. Indicatief daarvoor is in de eerste plaats dat de school op de hoogte is van de feitelijke situatie. Dit houdt in dat de school inzicht heeft in de beleving van de sociale veiligheid door kinderen en personeel en in incidenten die zich op het gebied van de sociale veiligheid voordoen. Het veiligheidsplan borgt het beleid dat middels de risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) wordt gemeten en wordt jaarlijks bijgesteld.

Veiligheid is binnen de organisatie een taak van allen. Leerkrachten dienen te werken aan een goed pedagogisch klimaat maar maken ook melding van gevaarlijke fysieke situaties. Ook is er een aantal personen die met betrekking tot veiligheid een bijzondere taak of functie hebben.

In de verschillende hoofdstukken wordt aangegeven welke bijlagen of hulpbronnen met dit kernstuk zijn verbonden.

2 Bestuur, visie, missie, algemene doelen en identiteit

Bestuur

Stichting H3O streeft naar een veilig leer- en werkklimaat waarin de kinderen en het personeel zich veilig voelen en zich positief verbonden voelen met de school. Een positieve sociale binding met de school vormt een belangrijke voorwaarde voor een zo optimaal mogelijk leerklimate voor de kinderen en het werkklimaat voor het personeel.

Het veiligheidsbeleid heeft betrekking op drie niveaus van preventie: primaire, secundaire en tertiaire preventie. H3O streeft ernaar om preventief en curatief beleid zoveel mogelijk in samenhang uit te voeren. De samenhangende aanpak komt tot uiting in de manier waarop de scholen van H3O hun plannen van aanpak m.b.t. sociale veiligheid hebben opgesteld.

Onder **primaire preventie** wordt verstaan dat de H3O scholen een zodanig schoolklimaat hebben, dat de kinderen en het personeel leren en werken in een veilige omgeving, zodat uitval van medewerkers en kinderen wordt voorkomen. Dit beleid op primair niveau uit zich onder meer in het gedrag van alle medewerkers waarmee zij blijken te geven van positieve verwachtingen van de ontwikkelingsmogelijkheden van alle kinderen.

H3O scholen besteden in hun programma's in preventieve zin voldoende aandacht aan de versterking van de sociale vaardigheden van de medewerkers en kinderen.

Met het beleid m.b.t. **secundaire preventie** richten de H3O scholen zich minimaal op de risicokinderen en personeelsleden die een meer dan gemiddelde kans lopen om dader of slachtoffer te worden en op situaties die extra gevoelig zijn voor criminaliteit. De secundaire preventie betreft ook de vroegtijdige signalering van mogelijke situaties van seksuele intimidatie.

De **tertiaire preventie** heeft betrekking op de kinderen, personeel, situaties, waarbij er daadwerkelijk sprake is (geweest) van agressie, geweld, pesten, discriminatie, seksueel misbruik e.d. Op dit niveau neemt H3O maatregelen en worden protocollen en informatie beschikbaar gesteld voor opvang voor personeelsleden, kinderen en ouders, die geconfronteerd zijn met agressie, geweld, seksuele intimidatie of pesten.

H3O streeft een zo adequaat mogelijke aanpak na bij gebleken problemen of incidenten. Daarbij zijn snelheid van handelen, een zorgvuldige analyse van de eventuele achterliggende problematiek, een goede klachtenregeling, een goede afstemming met, communicatie met en doorwijzing naar hulpverlening belangrijke succesfactoren.

Bovenschools stelt H3O formulieren en informatie beschikbaar waarmee voldaan wordt aan de wettelijke vereisten m.b.t. melding- en registratie van arbeidsongevallen.

Tevens zijn er protocollen beschikbaar waarin wordt aangegeven hoe te handelen bij incidenten met betrekking tot onder meer alcohol, drugs, vuurwerk, bedreiging, discriminatie, seksuele intimidatie en vermoedens van seksueel misbruik. Deze protocollen worden in samenwerking met andere instellingen/ instanties opgesteld en periodiek getoetst op actualiteit.

Visie en missie IKC de Regenboog - De Staart

Kenmerken van de school

Jezelf zijn samen met anderen

Toekomst- en talentgericht

Gezien worden en ontplooiën

Ambitieux

Gezond gedrag & Bewegen

Op IKC De Regenboog mogen kinderen echt zijn wie ze zijn en kunnen ze zich op hun eigen tempo ontwikkelen vanuit hun eigen talenten. Wij begeleiden kinderen in hun ontwikkeling van 2-jarige peuter naar 12-jarige schoolverlater. Wij bieden passend onderwijs middels een uniek onderwijsconcept waarin het kind centraal staat.

Op IKC De Regenboog werken we samen in units, spelen peuters en kleuters regelmatig met elkaar en wordt er regelmatig unit-doorbroken gewerkt. Onze leerkrachten zijn vakcoördinatoren. Leerkrachten geven extra ondersteuning of uitdaging in samenwerking met onze onderwijsassistenten, gym wordt gegeven door een vakleerkracht en we hechten veel waarde aan een goede samenwerking met ouders/verzorgers.

Op IKC De Regenboog - De Staart, werken we met de methodiek 'Positive Behavior Support' (PBS) vanuit de waarden **respect, verantwoordelijkheid** en **veiligheid** om een positief pedagogisch (leer)klimaat te stimuleren. Daarnaast is er vanaf het jonge kind aandacht voor de waarden nabijheid, betrokkenheid en autonomie ('leer mij het zelf doen') en aandacht voor gezond gedrag en beweging. Kinderen leren vanuit een betekenisvol integraal aanbod, waarbij gebruik wordt gemaakt van de unit als uitdagende rijke leeromgeving en het uitdagende (natuur)speelplein.

Met de Christelijke identiteit als basis ontdekken, leren en groeien we samen met anderen in een veilige omgeving middenin de samenleving. Op IKC De Regenboog is ieder kind van harte welkom! Respect voor alle religies, geloofsovertuigingen en andersdenkenden is een groot goed en is zichtbaar door de hele school binnen een mix van culturen. Wij proberen de verbinding te zoeken en bruggen te slaan.

Algemene doelen

We streven naar een leef- en leerklimaat waarin onze leerlingen en ons personeel zich veilig voelen en zich positief verbonden voelen met de school. Een positieve, sociale binding met onze school vormt een belangrijke voorwaarde voor een optimaal leerklimaat voor onze leerlingen en werkklimaat voor ons personeel. Ons veiligheidsbeleid heeft als doel alle vormen van agressie, geweld, discriminatie, seksuele intimidatie en pesten binnen of in de directe omgeving van de school te voorkomen en daar waar zich incidenten voordoen adequate maatregelen te treffen om verdere escalatie te voorkomen. Daarnaast richt ons veiligheidsbeleid zich op het voorkomen van fysiek onveilige situaties.

3. Sociale veiligheid

Voor een veilig onderwijsklimaat zijn er regels en afspraken gemaakt op school- en groepsniveau en zijn de gedragsverwachtingen van PBS leidend voor leerlingen én personeel. Deze zijn gebaseerd respect voor elkaar door onderlinge verdraagzaamheid.

Ons sociale veiligheidsbeleid heeft betrekking op drie vormen van preventie: primaire, secundaire en tertiaire preventie.

3.1 Primaire Preventie

Onder primaire preventie verstaan we dat we een zodanig schoolklimaat hebben, dat onze leerlingen en ons personeel leren en werken in een veilige omgeving, zodat uitval wordt voorkomen. Ons beleid op primair niveau blijkt uit:

- bovenschoolse afspraken in het kader van taakbeleid, ziekteverzuimbeleid en gesprekkencyclus,
- Vaste interventies op gedrag, door middel van groene, gele en rode interventies (Zie kwaliteitskaart Gedrag / PBS)
- PBS-lessen, die een vast moment innemen op ons rooster (zie punt 3.1.1)
- De gedragsverwachtingen die wij hebben opgesteld aan de hand van de methode PBS (zie punt 3.1.2)
- Aandacht voor onderwijs op maat, aan de hand van leerdoelen
- Methode KWINK en incidentele inzet van Rots en Water (zie punt 3.1.3)
- onze aanpak van het (digitaal) pesten, zie bijlage 1: Anti-Pestprotocol
- onze afspraken over veilig internetgebruik (zie Kwaliteitskaart digitale geletterdheid en schrijven)
- Het gebruik van Zien: volgsysteem sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen (zie kwaliteitskaart Gedrag en Zicht op Ontwikkeling)

- Plan bij uitval van een leerkracht (zie kwaliteitskaart Kwaliteitscultuur)
- Twee keer per jaar wordt de sociale veiligheidsmonitor van LIB: leerling in beeld van CITO afgenomen, jaarlijkse werkgeluksmeting personeel en de jaarlijkse ouderpoll (jaarlijkse peiling ouders) waarin o.a. gevraagd wordt naar welbevinden (zie kwaliteitskaart Kwaliteitscultuur en kwaliteitskaart Samen met ouders).

3.1.1 Het creëren van een positieve groepsfeer

Op het rooster staan gedragslessen ingepland. Tijdens deze lessen gaat de aandacht naar sociale vaardigheden en een fijn klassenklimaat.

Fasen van een groep

Er wordt rekening gehouden met de fase waarin de groep zich bevindt. Groepen ontwikkelen zich volgens een vast patroon. Na elke zomervakantie, maar ook na de komst of het vertrek van een leerling doorloopt een groep de volgende fasen:

- Forming.
- Storming.
- Norming.
- Performing.
- Adjourning.

'De Gouden weken'

Tijdens de Gouden weken, die ongeveer tot de herfstvakantie duren, wordt de groep gevormd. Leerkrachten en kinderen werken actief met de groep om een positief en veilig groepsklimaat te ontwikkelen. Leerkrachten gebruiken hiervoor het document: 'De gouden weken' en geven iedere dag gedragslessen.

Deze gedragslessen worden gedurende de rest van het jaar regelmatig herhaald tijdens PBS-lessen.

Sociale beïnvloeding

Kinderen in een groep hebben sociale basisbehoeften. Schutz (1973) onderscheidt er drie:

- Inclusie: erbij willen horen
- Controle: invloed kunnen uitoefenen
- Affectie: aardig gevonden worden

Als deze behoeften vervuld zijn, is een kind op zijn gemak. Daarom wordt er tijdens de PBSlessen aandacht geschonken aan het individuele kind binnen een groep. Elkaar leren kennen en begrijpen is van belang om elkaar te respecteren en accepteren binnen de groep.

3.1.2 PBS

Sinds september 2018 werken we op onze school met de preventieve gedragsmethode PBS.

PBS richt zich op drie niveaus van de school: het groene interventieniveau voor alle leerlingen in alle schoolsituaties (85-92%); het secundaire interventieniveau voor groepjes leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben om gewenst gedrag te kunnen ontwikkelen (7-10%); en op enkele leerlingen die een intensieve zorg voor gedrag nodig hebben (3-5%).

Er is eenduidigheid binnen de school over de consequenties die gehanteerd worden bij ongewenst gedrag, zodat voor leerlingen en leerkrachten duidelijk is hoe die consequenties eruitzien.

Leerlingen weten welk gedrag van hen wordt verwacht

Vanuit gemeenschappelijke waarden (respect, veiligheid, verantwoordelijkheid) bepaalt het schoolteam gezamenlijk welk gedrag van kinderen wordt verwacht. Voor alle plekken in en om de school worden deze gedragsverwachtingen duidelijk benoemd en visueel gemaakt. Dus niet alleen in de klas, maar ook in de gangen, op het schoolplein en bij

activiteiten buiten de school, weten de leerlingen welk gedrag er van hen verwacht wordt.

Alle medewerkers worden betrokken bij het formuleren van de waarden van de school en bij de uitvoering van de verschillende interventies. Zo wordt gewenst gedrag bekrachtigd door de leerkracht in de klas, maar ook door de TMO op het schoolplein en bij de activiteiten in het naschoolse programma.

Gedrag wordt aangeleerd

Op onze school wordt gedrag gezien als een vak. Net als taal en rekenen wordt gedrag regelmatig geoefend en herhaald. Zo weten de leerlingen hoe het gedrag behorende bij de gedragsverwachting er concreet uitziet.

Gewenst gedrag wordt bekrachtigd

Om gedrag structureel te stimuleren, hebben we een beloningssysteem ontwikkeld, dat door alle medewerkers van de school wordt gebruikt, in ieder thuishonk van de school.

De aandacht voor ongewenst gedrag wordt minimaal gehouden. Teamleden werken actief aan een verhouding van 4:1. Dat betekent vier positieve bekrachtigers tegenover één correctie. Bekrachten gebeurt met name door het geven van complimenten gekoppeld aan gewenst gedrag.

De reactieprocedure

Wanneer een leerling niet aan een gedragsverwachting voldoet, volgt de reactieprocedure.

Afbeelding: de reactieprocedure uitgelegd in een schema

Invullen van vragenlijsten ZIEN

In de Midden- en Bovenbouw worden de vragenlijsten van ZIEN ieder half jaar ingevuld door de leerkracht. De interventies van deze vragenlijsten worden uitgevoerd door leerkracht eventueel in combinatie met de gedragspecialist.

Piramide invullen op groen-geel-rood

De leerkracht vult de piramide in. Het doel is om 80% van het gedrag op groen te hebben, 15% op geel en 5% op rood. Wanneer de piramide niet klopt, zullen er eerst aanpassingen worden gemaakt bij de groene interventies. De gedragslessen zullen worden geïntensiveerd in de groep en er wordt specifiek gekeken naar groepsproblematieken. Uitslag van ZIEN wordt hierbij gebruikt. De PBS/gedrags-lessen kunnen worden aangevuld met de methode Rots en Water (Zie hoofdstuk 3.1.3), welke gegeven worden door de gedragspecialist aan de gehele groep.

School, ouders en partners werken intensief samen

Een actieve samenwerking tussen school, ouders en partners wordt gestimuleerd.

De school betreft ouders op een positieve manier bij het onderwijs van hun kind. Er zijn bijeenkomsten om de ouders te informeren over de waarden die hun kind op school leert. Ook is er een PBS-film door kinderen voor ouders gemaakt om laagdrempelige wijze ouders te betrekken bij PBS. Er wordt ook gezamenlijk nagedacht over manieren waarop ouders zelf het positieve gedrag van hun kind thuis kunnen stimuleren. Het integreren van onderwijs en zorg helpt bij het vroeg signaleren van leerlingen en gezinnen die specifieke zorg nodig hebben en zorgt ervoor dat de juiste zorg sneller op de juiste plek geboden wordt. Ook de tussen- en naschoolse opvang wordt intensief bij het PBSsysteem betrokken, zodat er een doorgaande lijn in de aanpak van gedrag ontstaat.

Er is structureel jaarlijks aandacht voor scholing om de kennis over gedrag te vergroten, er worden strategieën en technieken geleerd en 'gedrag' is een vast onderdeel van het jaarplan waardoor er een stevige basis wordt gelegd voor een eenduidige aanpak binnen de school.

3.1.3 KWINK en Rots en Water

Op de Regenboog wordt structureel gewerkt met de methode KWINK om de SEL competenties aan te leren en incidenteel gewerkt wanneer nodig met het programma Rots en Water. De gedragsspecialist heeft de opleiding gevolgd tot Rots en Watertrainer en is bevoegd om Rots en Waterlessen te geven.

De lessen worden klassikaal, maar wanneer dit nodig is ook in kleine groepjes gegeven.

Doel van het Rots en Water programma is het vergroten van de communicatie- en sociale vaardigheden en welzijn bij kinderen en jongeren en het voorkomen en/of verminderen van sociale problemen zoals pesten, conflicten, uitsluiting, meeloopgedrag en seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Deze doelstelling wordt bereikt door het ondersteunen en bevorderen van de sociaalemotionele ontwikkeling van kind, jongere en jong volwassene (4 - 18+). Daarbij wordt ouderparticipatie gestimuleerd en waar mogelijk getracht de buurt/wijk in dit proces te betrekken.

Het Rots & Water programma kan worden beschouwd als een weerbaarheidsprogramma en anti-pestprogramma. Weerbaarheid en sociale vaardigheden (Rots en Water) worden in balans gepresenteerd en getraind. Spel en fysieke oefening worden voortdurend afgewisseld door momenten van zelfreflectie, kringgesprek en gecompleteerd door het maken van verwerkingsopdrachten.

3.2 Secundaire preventie

Niet alle leerlingen reageren goed op interventies op schoolniveau. Sommige leerlingen laten een patroon van gedrag zien, waarvoor meer gerichte steun of zelfs individuele aanpak nodig is. De intensiteit van deze ondersteuning is afhankelijk van de mate en de complexiteit van het gedrag. Voor interventie bij deze leerlingen (7-10%) kunnen gespecialiseerde begeleiders (PBS-medewerkers, leraren, gedragspecialisten) nodig zijn.

Ook kan een leerling besproken worden in het ondersteuningsteam (OT), bestaande uit de IB'er, jeugdarts, OK-coach en orthopedagoog. Ouders, leerkrachten en/of gedragspecialist kunnen hier mogelijk bij aansluiten.

Voor personeelsleden die risico lopen op onveiligheid is de directeur van de eigen school de gesprekspartner. Ook de interne vertrouwenspersoon is hiervoor een aanspreekpunt voor ouders, kinderen en teamleden. De school heeft een interne vertrouwenspersoon (IVP) die klachten op het gebied van misbruik, mishandeling, agressie, geweld, pesten en discriminatie aanhoort en doorverwijst naar de juiste persoon. Dit kan bijvoorbeeld een externe vertrouwenspersoon zijn.

Andere voorbeelden van ons beleid op secundair niveau zijn:

- scholing van leerkrachten om vroegtijdig situaties te signaleren van kindermishandeling (Meldcode)
- vroegtijdige signalering van mogelijke situaties van seksuele intimidatie
- verzuimbeleid in relatie met leerplicht (zie verzuimprotocol).

3.3 Tertiaire preventie

De tertiaire preventie heeft betrekking op leerlingen, personeel, en situaties, waarbij er daadwerkelijk sprake is van agressie, geweld, pesten, discriminatie en seksueel misbruik.

3.3.1 Sociaal Wijkteam Dordrecht

Het Sociaal Wijkteam bestaat uit medewerkers van diverse organisaties voor maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en de jeugdteamprofessionals. Een dag(deel) per week is de Schoolmaatschappelijkwerker aanwezig op school.

Specifieke jeugd- & gezinsvragen bijvoorbeeld met betrekking tot Veilig Thuis en/of een aanvraag voor specialistische jeugdhulp kun je daarnaast ook nog stellen via T 088 892 88 87 (Bureaudienst Jeugd, op werkdagen van 13.30 tot 17.00 uur).

Andere voorbeelden van ons beleid op tertiair niveau zijn:

- Regeling schorsing en verwijderen (zie schorsingsprotocol)
- Rouwprotocol (zie rouwprotocol GGD en H3O)
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (zie Meldcode)

4. Fysieke veiligheid

Fysieke veiligheid heeft o.a. betrekking op het schoolgebouw, het schoolplein en de schoolomgeving. Ons beleid is erop gericht om ongelukken, zoveel als mogelijk, te voorkomen.

Gedragsverwachtingen

Even belangrijk als een veilig gebouw, schoolplein en schoolomgeving is dat leerlingen, leerkrachten, ouders en anderen zich veilig gedragen. Hiervoor zijn gedragsverwachtingen opgesteld die bij alle betrokkenen bekend zijn.

4.1 Schoolgebouw en omgeving

Voor het schoolgebouw is door de brandweer (gemeente) een gebruiksvergunning afgegeven. Die wordt alleen afgegeven als het schoolgebouw voldoet aan de brandveiligheidseisen uit de gemeentelijke bouwverordening.

4.2 Toezicht

5 minuten voorafgaand aan de aanvangstijd van onze school gaan de deuren open en komen de kinderen onder begeleiding van de leerkracht naar binnen. Tijdens de ochtendpauze is er toezicht van leerkracht(en) op het schoolplein. In de middagpauze wordt het toezicht verzorgd door de TMO (ouder) in combinatie met de leerkracht/onderwijsassistent.

Tijdens de lesuren zijn de hekken van de school gesloten en is het alleen mogelijk om de school via de voordeur (bel) te betreden. Op deze manier kunnen er geen onverwachte bezoekers de school binnenstappen.

4.3 Ontruimingsplan/ontruimingsoefening

Er is een ontruimingsplan dat goedgekeurd is door de brandweer; zie ontruimingsplan. Zie bijlage 2: Stappenplan ontruiming (deze heeft iedere klas ook in de klassenmap). Alle aanwezigen op school: personeel, leerlingen, hulpouders en vrijwilligers, moeten weten hoe te handelen bij brand of een andere calamiteit. Daarom wordt er jaarlijks een ontruimingsoefening gehouden en geëvalueerd, waarna de procedure kan worden bijgesteld. Het BHV-team van de school is op de hoogte van het beheer en onderhoud van de brandmeldinstallatie en worden jaarlijks getraind in BHV.

4.4 Speeltoestellen

De speeltoestellen en hun ondergrond op het speelplein voldoen aan wettelijke normen. Periodiek worden inspecties gehouden op gebreken. Het schoolbestuur laat een jaarlijkse inspectie uitvoeren door een gekwalificeerd bedrijf. Geconstateerde gebreken worden zo spoedig mogelijk hersteld. Er wordt een logboek bijgehouden (wettelijk verplicht) over de speeltoestellen, waarin productgegevens, ondergrondinformatie, jaar van aanschaf en afschrijving en uitgevoerde reparaties worden genoteerd.

4.5 Registreren ongelukken/riskante situaties

Teamleden, leerlingen en ouders worden gestimuleerd om alle ongelukken en riskante situaties te melden (in bijvoorbeeld ParnasSys). Arbeidsongevallen die leiden tot de dood, een blijvend letsel of een ziekenhuisopname worden direct gemeld bij de Arbeidsinspectie.

4.6 Inspecties

1. Periodieke schouw van schoolgebouw vindt plaats door extern bureau. De bevindingen worden beschreven in een planmatige onderhoudsrapportage. Vanuit o.a. deze rapportage doet de directie voorstellen voor onderhoud aan het bestuursbureau. Het verbeteren van onveilige situaties is hierbij een onderdeel.

2. Regelmatig en op onaangekondigde momenten wordt het schoolgebouw door de brandweer geïnspecteerd op brandveiligheidseisen. Geconstateerde gebreken moeten binnen een vastgestelde termijn worden hersteld.
3. Eens in de vijf jaar wordt door de ArboUnie een Risico-Inventarisatie en –Evaluatie uitgevoerd. De inspectie beslaat de gebieden veiligheid, gezondheid en welzijn. Op basis van de rapportage wordt door de school een plan van aanpak (verplicht) opgesteld, waarin wordt aangegeven welke maatregelen genomen worden in verband met de aangegeven risico's en binnen welke termijn.
4. De speeltoestellen op de speelplaats worden jaarlijks op veiligheid geïnspecteerd door een gecertificeerd bedrijf. Geconstateerde gebreken worden hersteld.
5. Jaarlijks worden de speeltoestellen in speellokaal en de gymtoestellen in gymzaal door een gespecialiseerd bedrijf geïnspecteerd op veiligheid. De school ontvangt hiervan een schriftelijk rapport.

4.7 Schoolreis/ schoolkamp

Jaarlijks gaan we met alle groepen op schoolreis. Bij de organisatie hiervan hebben we aandacht voor veiligheidszaken.

De groepen 7 en 8 gaan om het jaar op schoolkamp. Bij de organisatie hiervan maken we gebruik van een draaiboek, waarin aandacht voor veiligheid is opgenomen.

4.8 Bedrijfshulpverleners

Op onze school zijn er meerdere personeelsleden opgeleid tot bedrijfshulpverlener, waarvan alle opvangmedewerkers een kinder-EHBO en BHV diploma hebben. Bij een situatie die direct gevaar oplevert voor de veiligheid en gezondheid, zijn zij in staat om de hulp te verlenen die noodzakelijk is om letsel en schade zo veel mogelijk te voorkomen en beperken:

- verlenen van eerste hulp bij ongevallen;
- beperken en bestrijden van een beginnende brand en beperken van ongevallen.
- alarmeren en evacueren van alle aanwezigen in school;
- alarmeren van en samenwerken met de brandweer en andere hulpverleningsorganisaties.

4.9 Verzekeringen

4.9.1 Aansprakelijkheidsverzekering

Een aansprakelijkheidsverzekering regelt de aansprakelijkheid van personeel, bestuur, ouders, stagiaires, vrijwilligers en al degenen die aan schoolse dan wel buitenschoolse met de school min of meer verband houdende activiteiten deelnemen. Uitgangspunt is dat er voldoende toezicht is tijdens de schoolactiviteit. Schade veroorzaakt door kinderen wordt in eerste instantie verhaald op de ouders/verzorgers van het betreffende kind.

4.9.2 Schoolongevallenverzekering

Deze verzekering is van kracht voor het personeel en de leerlingen tijdens schooluren en activiteiten in schoolverband, alsmede gedurende het rechtstreeks gaan van huis naar school en omgekeerd.

4.9.3 Doorlopende reis- en evenementenverzekering

De doorlopende reisverzekering biedt dekking voor onverwachte extra te maken kosten in verband met een onvoorziene gebeurtenis tijdens een schoolreisje, kamp, excursie of dienstreis.

4.9.4 Eigendommenverzekering voor personeel

Deze verzekering biedt dekking voor schade aan persoonlijke eigendommen zoals motorrijtuigen, fietsen, kleding en dergelijke. De dekking geldt alleen in verband met buitenschoolse activiteiten. Voor de vrijwilliger bestaat volledige dekking gedurende de

periode dat hij optreedt als vrijwilliger, alsmede het gaan en komen van de plaats waar de vrijwilliger zijn werkzaamheden uitoefent. Naast de dekking van de eigendommen wordt ook dekking geboden voor no claimverlies op een cascoverzekering voor een auto, motor of scooter.

4.10 TMO en BSO

De tussen de middag opvang (TMO) wordt zoveel mogelijk door het personeel georganiseerd samen met ouders. Kwaliteitskenmerken op het gebied van veiligheid, zowel sociale als lichamelijke veiligheid zijn:

- De EHBO-kist is op elk moment direct beschikbaar voor de TMO
- Dagelijks zijn er in de school voldoende BHV-ers aanwezig. De coördinator en meerdere personeelsleden zijn gediplomeerd
- De TMO wordt meegenomen in ontruimingsoefeningen
- De TMO heeft toegang tot de telefoon
- De TMO is op de hoogte van het anti-pestprotocol en PBS-verwachtingen. Na studiedagen over veiligheid en gedrag worden de medewerkers van de TMO op de hoogte gebracht.

Onze IKC beschikt over een eigen BSO, welke in het schoolgebouw aanwezig is. Medewerkers van de BSO behoren tot het team van het IKC.

4.11 Leerlingen met een fysieke handicap

Soms is de fysieke handicap zodanig dat alle medewerkers van de school, intern en extern, hiervan op de hoogte dienen te zijn om adequaat te kunnen handelen. In deze gevallen zorgt de directie ervoor dat alle betrokkenen de persoon kennen en weten hoe te handelen in een bedreigende situatie.

4.12 Vandalisme

Wanneer we worden geconfronteerd met vormen van vandalisme wordt hiervan melding gedaan bij de politie. Actief doen we zelf onderzoek om schade op daders te verhalen. Wanneer er regelmatig sprake is van vandalisme of overlast wordt de politie ingeschakeld om intensief toezicht te houden en/of worden aanvullende maatregelen genomen. Aangebrachte schade wordt z.s.m. hersteld.

4.13 Vervoer van leerlingen bij buitenschoolse activiteiten

Regelmatig nemen groepen leerlingen deel aan buitenschoolse activiteiten. Wanneer deze zich binnen loopafstand bevinden wordt er gezorgd voor voldoende begeleiding van groep(en) door bevoegde leerkrachten. Bij grotere afstand wordt bij voorkeur vervoer per auto door ouders benut. Voor wat betreft wettelijke regelingen m.b.t. de inzittenden worden deze nagevolgd. <http://verkeerenwaterstaat.nl>

4.14 Veilig omgaan met feestversiering

Versiering maakt feestelijk maar het kan een extra risico inhouden als daarbij brandbare materialen worden gebruikt. De school volgt de door de brandweer aangegeven richtlijnen.

4.15 Rookverbod

Er geldt een rookverbod in de school en op het schoolterrein. In de schoolomgeving hangt een bord.

4.16 Onderhoudscontract voor blusmiddelen

Het schoolbestuur heeft een onderhoudscontract afgesloten voor de brandblusmiddelen om ervoor te zorgen dat ze in noodsituaties werken. Inspectie en onderhoud vindt jaarlijks plaats.

4.17 Legionella

In het kader van legionellapreventie wordt aan het eind van de grote vakantie een spoelprogramma waterleidingen uitgevoerd. Alle tappunten, met name tappunten die weinig gebruikt worden, worden 5 minuten opengezet.

5. Coördinatie veiligheid

5.1 Schoolleiding

Kim Bouwmeester kbouwmeester@h3o.nl

5.2 Interne begeleider

Mariska van Wingerden mvanwingerden@h3o.nl

5.2 Interne vertrouwenspersoon

Brenda Roza: broza-boes@h3o.nl

5.3 Interne gedragsspecialist

Brenda Roza: broza-boes@h3o.nl

5.4 PBS Team:

Kim Bouwmeester (Directie) kbouwmeester@h3o.nl
Mariska van Wingerden (IB) mvanwingerden@h3o.nl
Brenda Roza broza-boes@h3o.nl

5.5 Externe gedragscoach

5.6 De schoolmaatschappelijk werkster

Jip Gijsberts: Tel: 078-221 00 05

5.7 Sociaal Wijkteam Dordrecht <https://www.swtdordrecht.nl/>

6. Bijlagen

Bijlage 1: Anti-Pestprotocol

Bijlage 2: Stappenplan Ontruiming

Bronvermelding:

- Schutz, W. C. (1973). *Elements of encounter*. Big sur, Californië: Joy press.

Anti-pestprotocol

Schooljaar 2022-2023

Inleiding

Kernwaarden: Respect, Verantwoordelijkheid en Veiligheid

Elke leerling moet zich veilig voelen in de klas en de omgeving waar het zich beweegt. Helaas is dit niet voor elke leerling het geval, ook niet op de Regenboog. Vanuit onze visie doen we er op de Regenboog alles aan om samen met de leerlingen, leerkrachten en ouders de sociale veiligheid te verhogen en te bewaken.

We werken op school preventief met de methode PBS. Deze methode richt zich op het aanleren van 'goed' gedrag en de daarbij behorende waarden en normen. Alle leerlingen dienen zich te houden aan deze gedragsverwachtingen en krijgen hier ook lessen over. De gedragsverwachtingen gelden ook voor de medewerkers van onze school en ook voor u als ouder/verzorger. Vanaf de bovenbouw krijgen de kinderen lessen over veilig online en social media. Op deze manier leren de kinderen wat fijn sociaal gedrag is en krijgen ze ook tips om op een goede manier met elkaar om te gaan of om ruzies op een goede manier op te lossen.

In de volgende hoofdstukken kunt u lezen wat we op de Regenboog verstaan onder pesten. U kunt hier ook voorbeelden van vinden. We vertellen u hoe we op de Regenboog preventief en curatief werken aan het voorkomen van pesten. Vervolgens kunt u lezen hoe we handelen als u vermoedt dat uw kind wordt gepest. Als laatste leest u, hoe we omgaan met de leerlingen die het moeilijk vinden om te stoppen met pesten.

We proberen u hiermee zicht te geven op de maatregelen, die we als school samen met u nemen om de Regenboog sociaal veilig te maken.

Wat verstaan we onder pesten?

Het is normaal wanneer kinderen experimenteren met grenzen, hun positie in de groep zoeken en af en toe hun krachten meten. Dat er daarbij af en toe eens wat mis gaat, hoort erbij. Het gaat fout als pesten een 'gewone' manier van doen gaat worden om je te kunnen handhaven. Dan krijgt het een destructief karakter en wordt de omgeving sociaal onveilig, wat op zich weer pesten uitlokt. Pesten bestaat op verschillende niveaus. We kunnen de volgende groepen onderscheiden:

- Incidentele pesters -
- Structurele pesters

Incidentele pesters zijn bezig met het onderzoeken van grenzen en moeten leren dat het pestgedrag niet ten koste gaat van anderen. Door hier aandacht aan te besteden in lessen sociale vaardigheid en gesprekken naar aanleiding van incidenten hopen we deze leerlingen voldoende handvatten te geven. Het doel van het omgangsprotocol is het pesten te stoppen. Er wordt gewerkt met de pesters, maar ook met het gepeste kind. Een gepest kind kan zich onveilig en onzeker voelen. We proberen het zelfvertrouwen van dit kind weer op te bouwen en het kind handvatten te geven hoe hij/zij weer sterker in een groep kan staan. Ook is er aandacht voor de gehele groep. Er mist namelijk een veilig pedagogisch klimaat in een groep waar gepest wordt. Ieder kind kan een bijdrage leveren wanneer er sprake is van pestgedrag. Meelopen of wegstijgen is niet gewenst. De kinderen krijgen tips om het pesten te helpen stoppen op een goede manier.

Wat is het verschil tussen pesten en plagen

Wat pesten precies is, is moeilijk te definiëren. Er bestaan dan ook veel verschillende definities voor dit begrip. Maar in als deze definities komen steeds enkele duidelijke kenmerken naar voren:

- Pesten gebeurt opzettelijk;
- Pesten is bedoeld om schade toe te brengen (fysiek, materieel of mentaal);

- Bij pesten is er altijd sprake van ongelijke machtsverhoudingen (fysiek of verbaal sterkere personen kiezen minder weerbare personen als slachtoffer);
- Pesten gebeurt systematisch;
- Pesten houdt niet vanzelf op, maar wordt eerder erger als er niet wordt ingegrepen;
- Pesten is van alle tijden en komt in alle groepen en culturen voor.

Plagen is niet hetzelfde als pesten. Bij plagen zijn de machtsverhoudingen gelijk. Plagen is vriendschappelijk bedoeld, er wordt de ander geen schade berokkend.

Om bovenstaande rij te verduidelijken volgt in figuur 1 een aantal voorbeelden van **pesten**.

Fysiek	Krabben, bijten, haren trekken, duwen, sjoeren, schoppen, slaan, spugen en trekken aan kleding.
Spullen afpakken	Spullen of kleding afpakken of zoek maken, zodat het slachtoffer straf krijgt.
Spullen beschadigen	Kliederen op boeken of andere spullen. Schoppen tegen je spullen, gooien met een schoeltas of andere spullen. De fiets beschadigen of vernielen.
Achterna lopen/opjagen	Iemand wordt achterna gelopen, opgejaagd en bang gemaakt.
In de val laten lopen	Iemand met een smoesje naar een afgelegen plek lokken om daar (onzichtbaar) te kunnen pesten.
Klem zetten	Met meerdere personen iemand de weg versperren, klem zetten en intimideren.
Opsluiten	Iets voor een deur zetten of een deur op slot doen, zodat die persoon er niet meer uit kan. In een kast of de wc.
Stalken	Iemand voortdurend lastig vallen door bijvoorbeeld achterna lopen, sms-berichten, telefoon, e-mail enz.
Uitschelden	Iemand uitschelden, beledigen en kwetsen.
Bangmakerij	'Als je het aan iemand vertelt dan pakken we je', of bedreigingen met (anonieme) briefjes.
Kwaadwillend roddelen	De ander in een kwaad daglicht stellen met kwaadwillende roddels om te kwetsen en de ander buiten te sluiten en te vernederen.
Belachelijk maken	Iemand met bepaalde kenmerken of voorkeuren belachelijk maken en uitlachen en er kwetsende opmerkingen over maken.
Vernederen	'Draag jij mijn spullen maar, want dat is toch het enige waar jij goed voor bent.'
Scheldnamen	De ander vernederen en kleineren met scheldnamen.
Geweld uitlokken	Iemand net zo lang sarren, negeren en uitdagen tot die persoon zelf geweld gaat gebruiken en straf krijgt.
Ongewenste intimiteiten	Je wordt aangeraakt, vastgehouden, betast of gezoend tegen je wil.

Voor leerkrachten en ouders is het vaak heel lastig structureel pesten in kaart te krijgen. Intuïtief voelen we soms wel aan dat er iets speelt, maar we hebben nog geen 'bewijs' van het pestgedrag. Pesten gebeurt het meest als er geen volwassenen in de buurt zijn. Vaak durft het slachtoffer niemand in vertrouwen te nemen en blijft het lang hiermee lopen, soms ook omdat door de pester bedreigingen zijn geuit.

Samen hebben we de verantwoordelijkheid om op een goede manier in te grijpen, om zo het pestgedrag te stoppen.

Als uw kind structureel wordt gepest

Zoals eerder beschreven, is er bewust voor gekozen om op Regenboog de Staart preventief te werken aan aanpassingen van de leerlingen aan de groep, het observeren van deze ontwikkeling en het welbevinden. Wij werken met PBS, waarbij goed gedrag en de bijbehorende waarden en normen worden aangeleerd vanaf het moment dat ze bij ons als peuter de school binnen stappen.

Als een leerling zich niet veilig voelt, bestaat de kans dat het manieren zal zoeken om het gevoel van onveiligheid te beheersen en kan het minder sociaal of onaangepast gedrag laten zien. Het accent ligt daarom in met name op het bouwen van een veilig sociaal en pedagogisch klimaat. Pestgedrag is een natuurlijk verschijnsel en zelfs met alle preventieve maatregelen die we nemen, kan het ook op onze school voorkomen. Belangrijk is om de signalen van pesten te herkennen bij uw kind.

Mogelijke signalen van pesten zijn:

- Angsten om naar school te gaan
- Weinig of geen vrienden
- In vroeger gedrag vallen zoals weer in bed plassen of duimen
- Last van concentratiestoornissen hebben, waardoor schoolprestaties achteruit gaan
- Geen eetlust hebben
- Ineens veel ruzie maken thuis
- Regelmatig huilen om niets
- Last hebben van buikpijn, hoofdpijn of misselijkheid
- Thuiskomen met kapotte spullen of kleren
- Verdacht vaak kneuzingen, verwondingen en blauwe plekken
- Niet uitgenodigd worden voor feestjes
- Alleen naar school fietsen
- Onrustig slapen en naar dromen
- Vragen of stelen van geld van familie (om af te geven)   - Geen klasgenootjes mee naar huis nemen

Natuurlijk kunnen bovenstaande signalen ook andere oorzaken hebben, maar bij het samenkomen van een aantal signalen, is het verstandig eens met uw kind te praten en goed te luisteren naar wat het kind vertelt.

Rol van de Anti-pestcoördinator:

In ons IKC is juf Brenda Roza anti-pestcoördinator. Leerlingen kunnen bij de leerkracht of bij de anti-pestcoördinator terecht als ze het gevoel hebben te worden gepest. Dat kan ook via een brief in de brievenbus op het unitplein. Ook ouders kunnen dit doorgeven aan de leerkracht. Regelmatig wordt met de leerlingen in de klas besproken hoe ze dat kunnen vertellen en wat het verschil is tussen 'plagen' en 'pesten'. De leerkracht bespreekt het pesten met de leerling en geeft signalen van pesten door aan de anti-pestcoördinator. De anti-pestcoördinator houdt in de gaten of er op school wordt gepest en coördineert het anti-pestbeleid en adviseert de leerkrachten hierin.

Stappenplan

Als u vermoedt dat uw kind structureel het slachtoffer is van pestgedrag, kunt u de volgende stappen doorlopen:

Stap 1: Ga in gesprek met de leerkracht van uw kind! Het is fijn als u een paar pestincidenten kunt noemen, waardoor u aan structureel pestgedrag denkt. U kunt met de leerkracht bespreken of deze ook signalen ziet in de vrije momenten, maar het hoeft niet zo te zijn dat de leerkracht deze signalen ook heeft gezien.

Samen bespreekt u, wat een goede oplossing voor uw kind zou kunnen zijn. De leerkracht pakt ook het gedeelte op met de leerling, door wie uw kind wordt gepest en besteed aandacht aan pestgedrag in de groep. Ouders van de betrokken kinderen worden ingelicht. Maatregelen worden genomen richting pesters en meelopers en er worden duidelijke afspraken gemaakt.

Er gaat een periode in, waarin de afgesproken oplossing door de leerkracht (en wellicht ook uzelf) wordt toegepast. Na de oefenperiode heeft u een evaluatiegesprek met de leerkracht. De leerkracht heeft daarvoor al met uw kind gesproken over de actuele situatie. In het evaluatiegesprek bespreken de leerkracht en u of de bevindingen overeenkomen.

Lijkt het structurele pesten gestopt te zijn, dan blijft de oplossing (indien mogelijk) gehandhaafd. **Stap 2:** Is het structurele pesten niet gestopt, dan zal er door de leerkracht een gesprek met de antipestcoördinator/IB-er/directeur worden belegd, waarbij deze derde partij wellicht nieuwe inzichten en oplossingen kan aandragen. Eventueel wordt er ook advies gevraagd aan de aan school verbonden schoolmaatschappelijk werker. Deze oplossingen kunnen behalve op individueel niveau, ook op groepsniveau liggen. Er wordt weer een oefenperiode afgesproken en op een afgesproken datum met de drie partijen (ouder(s), Leerkracht en IB-er) geëvalueerd.

Is het structurele pestgedrag nog niet gestopt, dan wordt gekeken wat vervolgstappen kunnen zijn.

Soms is zo, dat uw kind niet structureel wordt gepest, maar dat het één pestincident meemaakt, waarbij de ernst van het pestgedrag maakt dat u niet wacht op een volgend incident. Wij verzoeken u op dat moment zeker in gesprek te gaan met de leerkracht. Ook dan zullen er maatregelen worden genomen.

Het is van belang dat leerlingen in een groep moeten leren wat wel kan/mag en wat niet. Dit houdt in dat sommige leerlingen moeten leren om sociaal wenselijk gedrag te tonen en andere leerlingen moeten het verschil leren tussen plagen en structureel pesten. Het oefenen gebeurt in interactie met elkaar. Dat is niet altijd leuk, maar dit moet wel in een groep worden geoefend en kan ook niet altijd in één keer goed gaan.

Samen zijn we verantwoordelijk om de leerlingen te laten oefenen, maar wel te zorgen dat geen enkele leerling buiten de boot valt, structureel wordt gepest of ongelukkig raakt.

Als uw kind structureel pest

Structurele pesters gebruiken agressie om zich te handhaven in een groep. Pesten is voor hen vaak vanzelfsprekend. Er is vaak een achterliggende reden voor pestgedrag. Let op: een reden = geen excuus! Deze reden moet wel worden aangepakt. Het kan zijn dat de pester niet goed in zijn of haar vel zit. Hier speelt ook de thuissituatie van de pester een grote rol. De praktijk laat zien dat structurele pesters op eigen kracht erg moeilijk verandering kunnen brengen in hun leven. Toch moet dat gebeuren. Bij voorkeur zo vroeg mogelijk. Als een structurele pester niet tijdig wordt gestopt, dan kan hij of zij grenzeloos doorgaan. Ze maken voortdurend nieuwe slachtoffers en ontregelen de school, de speelveldjes, de buurt en de clubs.

Op de Regenboog gaat het niet om de schuldvraag, maar helpen we de leerling om zich zonder structureel te pesten, aan te sluiten in een groep. Dit gaat niet altijd vanzelf.

Leerlingen in de onderbouw zijn nog te jong om structureel pesten. Toch komt het voor dat kinderen niet-sociaal gedrag vertonen. Wanneer er een melding komt over een leerling die pestgedrag vertoont, zullen wij helpen bij het aanleren van goed gedrag. Hierbij hebben wij de steun en hulp van u als ouder nodig. Het kan ook voorkomen, dat u als ouder zorgen heeft over eventueel pestgedrag van uw kind. Voelt u zich dan niet opgelaten en praat erover met de leerkracht. Samen kunt u het gedrag misschien op een positieve manier ombuigen.

Als wij op school zorgen hebben over de manier waarop uw kind met andere leerlingen omgaat, zal de leerkracht hier met u en uw kind over praten. De leerkracht gaat met u en uw kind in gesprek over

de aard van de zorgen en zoekt met u naar oplossingen voor de zorgen omtrent het gedrag van uw kind.

Er wordt met u een oefenperiode afgesproken en op een afgesproken datum evalueert u met de leerkracht of uw kind de te leren vaardigheden beheerst. Als dit zo is, is het doel bereikt en houden we de komende periode goed in de gaten of de vaardigheden onderdeel worden van geautomatiseerd gedrag.

Als uw kind het moeilijk vindt bepaalde vaardigheden onder de knie te krijgen, moet er soms extra hulp worden aangeboden. Dit kan in de vorm van een individueel handelingsplan op de te leren vaardigheden. De zogenoemde Cico-kaart. Een check-in en check-out kaart, waarbij uw kind punten kan behalen met goed gedrag.

Een andere optie is dat de leerkracht een afspraak maakt met u en de IB-er, om in groter verband over de zorgen na te denken. Als in dit verband wordt gekozen tot een oplossing, wordt deze oplossing geoefend en na een afgesproken periode in hetzelfde verband geëvalueerd.

Is er niet direct een oplossing voor handen, dan kan het prettig zijn om deskundigen te raadplegen. We overleggen met u om uw kind aan te melden in het Ondersteuningsteam. In het Ondersteuningsteam zijn de schoolarts, een orthopedagoog en de schoolmaatschappelijk werkster aanwezig. Met elkaar analyseren we hoe de zorgen zijn ontstaan en zoeken we samen naar oplossingen.

7. Nawoord

Zoals u heeft kunnen lezen, worden er verschillende middelen en methoden gebruikt om de Regenboog tot een sociaal veilige omgeving te maken voor alle leerlingen, ouders en medewerkers. U heeft kunnen lezen, wat er preventief en curatief wordt ingezet om structureel pesten te voorkomen en te stoppen. Dit kan alleen als we structureel pesten horen, zien en melden. Daarom benadrukken we nogmaals het belang van het in gesprek blijven met elkaar,

Met elkaar kunnen we de Regenboog voor alle leerlingen een fijne, sociaal veilige omgeving maken. Helpt u mee?

Stappenplan bij Pesten – verkorte versie voor in de klassenmap

(zie anti-pestprotocol in het veiligheidsplan)

1.
  - Er staat een brievenbus ("PBS-post") voor (pest)-signalen op het unitplein (MBU/BBU). Kinderen kunnen hier een brief in posten aan de leerkracht. Dit kan anoniem of met naam. Kinderen kunnen de brievenbus ook gebruiken om complimenten aan elkaar te geven. Eén keer per week wordt de brievenbus geleegd door de leerkrachten en worden de binnengekomen signalen opgepakt. De leerkracht bespreekt regelmatig het gebruik van de brievenbus in de klas en ook het verschil tussen 'pesten' en 'plagen' in de klas.
  - Leerlingen kunnen naast de brievenbus het ook vertellen aan de leerkracht of de anti-pestcoördinator als ze het gevoel hebben dat ze gepest worden.
2. Leerkrachten geven het pestsignaal wat zij ontvangen door aan de anti-pestcoördinator, zodat die op de hoogte is van het pesten in het IKC. Leerkrachten kunnen advies vragen aan de anti-pestcoördinator.
3. Als er gepest wordt bespreek dit met de Pester en de leerling die wordt gepest en betrek ouders hierbij. Hou met de klas, de omstanders, een gesprek. Wat doe je als je merkt dat iemand gepest wordt? Hoe kun je helpen? Wat doe je dan?
4. Na ongeveer een week check je bij het kind wat gepest wordt en de ouders of het pesten is gestopt.

Stappenplan voor kinderen:

Stap 1: vertel het tegen de leerkracht als je wordt gepest.

Als je dit moeilijk vindt kun je het ook tegen de anti-pest coördinator in de school vertellen. Dat is juf Brenda Roza. Je kunt het ook tegen je ouders vertellen. Je kunt ook een briefje in de brievenbus posten die op het unitplein staat.

Stap 2: de leerkracht bespreekt het met de Pester en met jou. Ook bespreekt de leerkracht het pesten in de klas, want alle kinderen hebben een rol. De andere kinderen die er om heen staan kunnen je helpen en ondersteunen als er wordt gepest.

Stap 3: de leerkracht vraagt aan jou en je ouders of het pesten is gestopt.

Bijlage 2: Stappenplan Ontruimingsprotocol

Stappenplan ONTRUIMING (verkorte versie voor klassenmap)

(bijlage uit het ontruimingsprotocol)

Hoe te handelen bij het ontdekken van brand:

1. Blijf kalm. Schat de situatie in. Bij twijfel alarmeer je meteen de school middels een handmelder op de gang.
2. Breng je groep in veiligheid, check de wc's en de werkplekken buiten je lokaal, sluit deuren altijd en ramen alleen indien mogelijk. Neem de evacuatieas mee en meld je met de klas op de verzamelplaats.

Aanvulling: probeer te blussen met kleine blusmiddelen, bij twijfel: veiligheid gaat voor, zorg dat je buiten komt met de leerlingen.

Hoe te handelen bij ontruiming:

Het alarm gaat af of u krijgt mondeling opdracht tot ontruiming:

1. Blijf rustig! Laat de leerlingen klaarstaan in de rij, neem de evacuatieas mee.
2. Controleer de wc's en werkplekken in de directe omgeving van uw lokaal.
3. Loop voor de groep uit zodat de leerlingen u kunnen volgen en u de route bepaalt. Verlaat het gebouw via de snelste en meest logische route naar buiten. Kies een rookvrije route. Loop nooit door de rook.
4. Controleer of alle leerlingen er zijn en meld dit bij de verzamelplaats door het juiste kaartje op te steken **groen** = **compleet**
rood = **niet compleet**
5. Houd je voor andere opdrachten gereed bij de verzamelplaats